NOVA ET VETERA

Numer 74.

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 15. WRZEŚNIA ROKU 1792.

Z Warſzawy dnia 15. Września. Konfederacya Generalna W. X. *Litewſkiego*, dla usunienia wszelkich wątpliwości, wydała Obwieszczenie względem Urzędu Marszałkowſkiego teyże Konſederacyi w naſtępuiących ſłowach: =

Konfederacya Generalna Wolna Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego.

Połączeni iednym węzłem z Konfederacyą Koronną, do podźwignienia ſwobód Kraiowych, ſpoſobami y obrządkiem Rządowi Republikańſkiemu właściwym, iednakoweż we wszyſtkim do Reprezentacyi Narodu Litewſkiego przedſięwzięliśmy śrzodki, y iednakową, a zgodną z Prawami naszemi używaiąc formę, gdy w Akcie Konfederacyi Generalney naſzey pod dniem 25. Junii Roku bieżącego wezwaliśmy y zaproſiliśmy do Styru y pierwszeńſtwa znakomitą z Urzędu y cnot oſobę JO. Xcia Jmci Alexandra *Sapiehę* Kanclerza W. Lit: natychmiaſt do zaſtępſtwa Funkcyi y powinności Marſzałkowſkiey wybraliśmy JW. JP. Jozefa *Zabiełłę* Łowczego W. X. Lit: który, ażeby ſtoſownie do przepiſu w Akcie Konfederacyi naszey Generalney Wolney, mógł niezaprzeczoną, a we wſzyſtkim iednoſtayną z przepiſami Konfederacyi Kor: ſprawowac Juryzdykcyą, teraźnieyſzym obwieſzczeniem deklaruiemy. A przeto wſzelkie komużkolwiek o pełności y powadze Konfederacyi Generalney naszey uſuwamy wątpliwości. Mocen więc, y wolen ieſt, podług Aktu Generalnego, y teraźnieyszey naſzey Deklaracyi, JW. JP. Józef *Zabiełło* Łowczy W. W. X. Lit: wſzelkich Urzędowi Marſzałka Konfederacyi Generalney Litew: używac prerogatyw, tytułu Marſzałka, y wszelkie podług wykonaney Przyſięgi na rotę Marſzałkowi przepisaną, pełnić obowiązki. Chcąc zaś Dzieło Narodowe mieć iako naywarowniey zaſtrzezone, y wſzelkie uſunąć mogące ſię kiedyś wydarzyć kollizye, deklaruiemy, że w nieprzytomności tegoż JW. JP. *Zabiełły*

w mieyſcu odbywaiącey ſię Konfederacyi Litew: pierwszy *ex ordine* Woiewództw Konſyliarz, też ſamą pełnić Juryzdykcyą y obowiązki, iakie ſą Marſzałkowi właściwe, niewzruſzaiąc w niczym uſtanowień poprzedniczych, mocen będzie.

Działo ſię na Seſſyi dnia 18. Mieſiąca Sierpnia 1792. Roku.

Z Wiednia dnia 29. Sierpnia. Stany Węgierſkie kazały uczynić Ceſarzowi Jmci przełożenie, ażeby zaciągnął na Kredyt namienionych *Stanów* 25. Millionów Złotych Ceſar: gdyby dalsze *Francuſkiey* Woyny prowadzenie tego wymagało.

Z Paryża dnia 24. Sierpnia. Pan *Gaudet* pracuie iuż około napiſania *Hiſtoryi o Koniuracyi d. 10. Sierpnia* (taki Tytuł daie on Dziełu ſwemu) w którey dowodzić obiecuie, iż ſam Dwor winien ieſt wſzyſtkiemu, y w własney ſwoiey matni zaplątał ſamego ſiebie.

Z Leodyum dnia 22. Sierp: Z Panem *de la Fayette* wyszło razem z *Francyi* 23. Sztabs-Officerów, którzy mieli z ſobą tyle ſłużących, y 13. koni powodnych. Właściwie ich zatrzymano przy małym Miaſteczku *Rochefort* na gruncie *Leodyiſkim.* Z tey okazyi, ieden z przytrzymanych tych *Francuſkich* Officerów *Alexander Lameth* z zażaleniem odezwał ſię do przytomnego Officera Cesarſkiego mówiąc: „Na „gruncie Neutralnym zatrzymywać „y areſztować ludzi, którzy nie„przychodzą iako Nieprzyiaciele, „ani zbroyną ręką nie opierali ſię, „lecz iedynie tylko przez *Leodyiſki* „Kray, w ſpokoyności przechodzić „chcieli do *Holandyi*, poſtępek ten, „ieſt iawnym *Prawa Narodów* naru„szeniem. „ Na co Officer Ceſarſki dowcipnie im odpowiedział: iż ponieważ *Francuzi* od nieiakiego czaſu wszyſtkie Prawa tak mocno ſkłócili y pomieszali, dziwować ſię zgoła niepowinni, gdyby nawet OfficerCeſarſki przeciwko którému z owych Praw teraz nieiako wykroczył. Tymczasem Brańców tych Woiennych poſłano do *Namur*, ztamtąd do *Nivelles*, y z *Nivelles* odeszlą ich do Cytadelli *Antwerpſkiey*.

Z Frankfurtu dnia 28. Sierp: Xiąże *de Condé*, z nieukontentowania względem ſtosunków iego teraźnieyszych, złożył Kommendę nad pewnym Korpuſem *Emigrantów*, y w *Raſtadt* prywatnie mieszka. Pan *Mirabeau*, na rozkaz Xiążęcia *de Hohenlohe*, w Kraiu *Badeńſkim*, gdzie Legia iego dotąd konsyſtuie, otrzymał areszt. Legia iego teraz pomaszeruie do *Freyburga* pod Kommendę Xiężęcia *d'Eſterhazy*. Z *Czech* nowe Woyſko od 20,000. Zołnierzy, odebrało Ordynans do ruszenia na wzmocnienie Ceſarſkiey Armii przeciwko *Francyi*.

Z Londynu dnia 24 Sierpnia. Lord *Gower* Poseł nasz, przed wyiazdem ſwym z *Paryża* deklarował, że zaſzła *Suſpenſya* Króla *Francuſkiego*, czyni także koniec y Poſelſtwu ſwemu. Król Jmć *Wielkiey Brytanii* mocno poſtanowił zachować ściśle Prawidła *Neutralności* względem rozrządzeń ku wnętrzney ſpokoyności we *Francyi* zmierzaiących; ale też wszelkiemi ſposobami w mocy swey będącemi, przykładać-

ſię nieomieszka do osobiſtego bespieczeńſtwa Krola *Francuſkiego* y Familii Królewſkiey. Takąż Deklaracyą uczynił y Pan *de Berkenrode* Poſeł *Holenderſki*.

Z Wiednia dnia 25. Sierpnia. Xiąże *Kaunitz Rietberg*, żądaną tylekrotnie, y uſtnie y na piśmie, Dymissyą z Urzędu ſwego, przecie iuż otrzymał, po wyſługach gorliwie y chwalebnie Domowi *Auſtryackiemu* przez pół wieku czynionych. Tymczasem, iak pogłoſka nieſie, zoſtawiono mu y całkowitą znaczną iego Pensyą od 80,000. *Złotych Ceſar*: y Urzędowe mieſzkanie iego. Na Hrabiego *de Cobenzl* zdano taraz zupełne piaſtowanie Zagranicznych Jntereſſów *Stanu*, tudzież piaſtowanie Jntereſſow obudwu Departamentów *Lombardyi* y *Niderlandów Auſtryackich*.

Od Wyższego Renu d. 20. Sierpnia. Dnia 16. tego Mieſiąca, Kommendant *Francuſkiey* Twierdzy *Fortlouis* z 22. Kanonierami, przeſzedł na ſtronę Woyſka Cesarſkiego. Chciał on także z ſobą wziąć harmaty, ale Dragonia *Francuſka* temu przeszkodziła. Przy *Landau* ſtoi teraz Korpus Obserwacyine od 8,000. Woyſka *Auſtryackiego*. Wąwozy przy *Bitsch* y *Pirmaſens*, harmatami oſadzaią.

Z Paryża d. 24. Sierp: Na Sessyi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 20. dekretowano, ażeby z ſtopniów ſwych złożeni Officerowie, natychmiaſt oddalili ſię o 20. mil od Armii tych, przy których byli pierwiey umieszczeni, y do *Francyi* głębiey coſali ſię. Na przełożenie Pana *Briſſot*, dekretowano względem *Szwaycarów* w ſłużbie *Francuſkiey* nayduiących ſię, co naſtępuie: *Narodowe Zgromadzenie* trzymaice ſię wiernie ſtałego Prawidła *Wolności Francuſkiey*, według którego Obrona teyże Wolności obcemu Woyſku powierzona być niemoże, dekretuie: (1) *Reymenta Szwaycarſkie* we *Francyi* nayduiące ſię, nie będą w *Francuſkiey* ſłużbie zoſtawać nadal. (2) *Władza Wykonawcza* donieſie *Kantonom Szwaycarſkim*, że *Francya* za ſłużbę przez *Szwaycarſkie* Reymenta czynioną, wdzięczna ieſt. (3) Którzy od *Szwaycarſkich* Reymentów zechcą przyiąć ſłużbę przy *Francuſkich* Reymentach, ci za Obywatelów *Francuſkich* tam będą poczytywani. Unter-Officerowie doſtaną pienidzy na rękę po 300. y 200. a Giemeyni po 150. *Liwrów*. (4) Którzy do *Szwaycaryi* nazad powrócą, ci małemi tylko partyikami po 20. ludzi y bez oręża mogą tam powrócić. Oręże im będą zapłacone. (5) *Francya* z *Kantonami Szwaycarſkiemi* chce zoſtawać w harmonii dobrey. (Ale czy *Szwaycarowie*, tak okrutnie traktowani od *Francuzów*, przyzwolą na tę Harmonią?)

Na Seſſyi dnia 21. *Miniſter Poborow* donioſł, iż Król proſi o przyſłanie Mu pieniędzy na iego potrzeby. Kazano wyliczyć pieniądze żądane, ale nie do rąk Króla, lecz Kommiſſarzom Municypalności

Paryſkiey; ażeby oni doſtarczali Królowi wszyſtkiego tego, czego on potrzebuie, iżby ſam Król pieniędzy nieobracał na przekupienie ſwoiey Straży *&c. &c.* Daley donieſiono, że Armia Pułnocna odwagi pełna, z radością przyięła nominacyą Generała *Dumourier* na mieyscu Pana *de la Fayette*, który po uſiłowaniach ku przyciągnieniu Armii na iego ſtronę łożonych nadaremno, z Wyżſzym ſwoim Sztabem z Kraiu uszedł za granicę. (Uczyni toż ſamo y Pan *Dumorier.*)

Na Seſſyi *Narodowe: Zgromadzenia* dnia 22. donieſiono, że w Mieście *Sedan*, gdzie przytrzymanych Kommiſſarzów na wolność wypuſzczono, wszelka teraz trwa spokoyność. Dekretowano ieszcze, ażeby wſzyſtkie owe okazałe Ozdoby y inne Pamiątki Kunsztów przez *Ludwika XIV.* w *St: Denis* wyſtawione, były zburzone, y na to mieysce nad Bramą żeby były wyryte te ſłowa: *Prawa Człowieka* (*Głupiego.*)

Na Seſſyi dnia 23. donieſiono, że Kommiſſarze wyſłani do Armii Południowey, rozmaitych Officerów złożyli z ich Urzędów; tudzież że Pana *Barnave*, przeciwko któremu pierwiey iuż wypadł Dekret Oſkarżenia, w *Grenoble* przytrzymano. Kazano go do *Orleans* przeprowadzić. Pan *Briſſot* czytał potym Proiekt do Adreſſu do Mocarſtw *Europeyſkich*, względem Jntereſſów naſzych *Neutralność* zachowuiącyh, na dowodzenie im, że iakożywo *Anarchia* żadna we *Francyi* niepanuie; lecz *Francuzi* z gorliwością około Dobra Kraiu pracuią. (*Kto temu uwierzy?*)

Więźniów Nayiaśnieyszych iaknaytroſkliwiey ſtrzegą y pilnuią. Roboty około obwarowania Zamku *Temple*, iaknayśpiesznìey idą, y niezadługo podobno zakończone będą. Król przypatruiąc ſię robotnikom, użala ſię niekiedy na koszta niepotrzebnie łożone; a Robotnicy to ſłysząc, wesołe Buntownicze Pioſnki Patryotyczne śpiewaią.

Nikomu niewolno mówić z Królem; y każdego za Biletem idącego do Króla, przeprowadza Urzędnik Municypalny na Straży będący. Bez rewizyi ściſłey, nikogo, prócz Warty, ze śrzodka *Temple* niewypuſzczaią. Kilka razy przechadzał ſię Król po ogrodzie; wſzyſcy muſieli ſię zaraz usunąć ztamtąd, prócz Municypalnego Urzędnika, który ſię zoſtał. Królowa nie z Królem, lecz w oſobnym Szpalerze przechadzała ſię, dla niedawania iakowey ſuſpicyi czatuiącym wſzędzie na Królowey kroki. Królewic Dziedziczny (*Delfin*) zabawiał ſię przytym graniem w piłkę. Przy pierwszey tey przechadzce ogrodowey, nie obeszło ſię bez miotania obelżywych ſłów na Króla od tych nawet, którzy Ogrodu dozieraią; potym iednak grubiańſtwa te nie były więcey powtarzane. Królowa coraz barziey na zdrowiu niſzczeie.

Numer 74.

SUPLEMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 15. WRZEŚNIA, R. 1792.

Z Warszawy d. 15. Września. Na mieysce Margrafa *de Luchesini*, przeszłego przy tuteyszym Dworze Posła Dworu *Berlińskiego*, przybył do tey Stolicy Jmść Pan *Bucholtz* dla sprawowania Intercsow tegoż *Berlińskiego* Dworu w Charakterze Ministra Pełnomocnego, y miał iuż Audyencyą u Nayiasnieyszego Naszego Pana.

Z Paryża d. 24. Sierp: Mimo pilnego strzeżenia drogich Nayiaśnieyszych Zakładników, usiłuią iednak przez płonne suspicye do ściśleyszego baczenia zachęcać Dozieraiących. Miano niby odkryć, że ci Więźniowie tentowali wszystkich sposobów na prowadzenie Korrespondencyi Listowney, taiąc Listy iuż to w sztuce płótna, iuż w Piłce dla *Delfina*, iuż w Pasztecie &c. Z tey przyczyny Urzędnicy Municypalni kazali przed sobą stawić się Damom Królowey *de Lamballe* y *de Tourzel*. O godzinie drugiey po połnocy, wyprowadzono ie z Zamku *Temple*. Król obudził się, y zapytał przed Pokoiem sypialnym stoiącego na warcie, coby znaczył ten łoskot? odpowiedziano: że nieściąga się to do Osoby iego; y na tym musiał Król przestać. Damy *Lamballe*, *Tourzel* z Corką, z trzema innemi Damami od usługi Królowey y Królewica, dway także Kamerdynerówie w nocy przed Municypalnością stawieni, przez 15. godzin na rozmaite pytania musieli odpowiadać; poczym wszystkich za Więźniów ogłoszono, y bez żadnych formalności innych, do Cuchtauzu zawieziono. Teraz także głoszą, że y *Delfina* od Rodziców odłączą.

Wypis z Listu z Bareuth d. 20. Sierp: Czytamy w Gazecie naszey Kopią Listu pisanego przez JP. *Maissoneuve* Ministra *Francuskiego* do Xiążęcia *Würtemberskiego* pod dniem 15. Sierpnia 1792. iak następuie:=

„ Lubo żadney wiadomości Urzędowey, ani prywatney nawet nie odebrałem o tym, co się w *Paryżu* działo; wielkości iednak żalu y zadumienia, którą na sam publiczny odgłos wszystkich owych zdarzen przeięty iestem, nigdy Waszey Xiążęcey Mości dostatecznie wyrazić niewydołam. Niezwyciężenie przywiązany będąc do Swiętey y Nienaruszalney Osoby Kró-

ła Jmci; podległy Prawom, które Król Jmć przyiął sam, y mnie przykazał, ażebym był im posłuszny; mianowany przez Króla na Ministra iego przy W. Xiążęcey Mości (przeto Urzędowania moiego kroku żadnego niemogąc czynić bez rozkazów Króla) naypierwszy ia uznaię, że ieżeli okropności te, które publiczna powieść głosi, są prawdziwe; tedy Urzędowanie moie tym samym koniec bierze, y zatrzymać dłużey Charakteru Ministra Akkredytowanego przy Dworze W. X. Mości zgoła iuż niemogę. Niebędę ia służył Fakcyonistom, Niecnotom, Potworom, którzy zuchwale posunęli zbrodnie do ostatecznego szczebla, y zupełną srogościom wszystkim iuż dobrali miarę. Mniemałem zawsze, że możnaby zgodzić y połączyć uszanowanie głębokie Królowi przynależne, z Reformą bezprawiów dawnych, z ustanowieniem Rządu mądrego; y gdyby mnie nadzieia, że z Panowaniem Praw uyrzę razem Osobę Króla czczoną, y poważaną tak, iak naywyższa iego Dostoyność wymaga, niewstrzymała była; dawnobym złożył Urzędowanie moie. Do tey nadziei przyłączył się ieszcze Sentyment osobistego przywiązania, iakim Cnoty Króla, długie cierpienie iego, przenikaiące Męstwo iego, tkliwe iego ofiary, powinne były natchnąć każdego *Francuza*, umysł uczciwy y czuły maiącego. To *Mości Xiąże*, iest wierne wyznanie moie, takie są uczucia czyste y bezinteressowane serca żywo żalem dotkniętego. Spodziewam się, że oświadczenia te, z pochwaleniem, łaskawością, y dobrocią, od W. X. Mości przyięte będą. Czekam ieszcze, albo rozkazów od Króla Jmci, albo Urzędowey wiadomości o losie iego. Wszakże bez obecności y powagi Króla, służby moiey ani na ieden moment nieprzeciągnę, y skoro Król Jmć na swoiey Dostoyności ze wszystkiemi należącemi iemu względami nie iest utrzymany; tedy nic mi więcey nie zostaie, tylko przez dni moich resztę, opłakiwać sromotę, y zniszczenie Oyczyzny moiey, tudzież nieszczęścia naycnotliwszego y naylepszego z Królów.„

Z Paryża d. 24. Sierp: Zbuntowany y roziuszony *Paryski Lud*, coraz barziey niszczy tuteyszą Stolicę, odzieraiąc ią z dawnych nayozdobnieyszych Monumentów. Posągi Królów naszych, leżą na ziemi obalone, y zgruchotane. Nieprzebaczono nawet Posągowi *Henryka Wielkiego*, lubo ten Monarcha od wszystkich był zwany *Przyiacielem Ludu*. (*)

Wypis z Listu z Bruxelli d. 30. Sierpnia. W Fortecy *Longwy* naleziono 74. harmaty, więcey niż 2,000. Worów Mąki, 135. wołów, y innych wiele Prowiantów. *Francuskie* Miasta y Wioski, o 8. mil od *Longwy*, przysłały swoie Broń y Chorągwie do Ziednoczonych Armii *Austryackiey* y *Pruskiey*, z 80,000. Zołnierzy złożoney, w którey śrzodku Król Jmć *Pruski* Główną swoię miał Kwaterę. Od dnia 25. tego Miesiąca, Armia ta posunęła się głębiey tak, że Forpoczty iuż o 2. mili tylko od *Verdun* nayduią się. Armia Cesarskiego Generała *Clairfait*, na dniu 26. w paradzie stanęła przed Królem Jmcią *Pruskim*, y na dniu 27. pierwsza

---

(*) Ten Posąg *Henryka Wielkiego*, był naypierwszy między podobnemi *Monumentami*, które zaczęli stawić *Francuzi* dla swoich Królów; y iak pierwszością, tak doskonałością roboty, wszystkie insze po sobie innym Królom potym stawione przewyższał. Robiony był we *Włoszech* na rozkaz *Ferdynanda* W. Xiążęcia *Toskańskiego*, przez Sławnego Artystę *Jean de Boulogne*. Posłany tenże Posąg Morzem w Okręcie do *Francyi*, nim do *Francuskiego* Portu *Havre* przybył, powstała wielka burza, y straszliwemi Morskiemi Falami y Bałwanami Okręt ten o mieliznę uderzony, został zgruchotany y zatopiony. Ludzie wszyscy na tym Okręcie będący, życie swe wyratowali, ale Posąg zatonął. Dobyto go z dna Morskiego z wielką pracą, ale z większą za to radością, że po takich Morza Kołataniach, cały y w niczym nienaruszony został. Włożony na inny Okręt ten Posąg, przybył do *Francyi*, y postawiony był z Wielką Uroczystością w *Paryżu* śrzód Mostu nazwanego *le Pont neuf* dnia 23. Kwietnia Roku 1614. Ten Sławny ze wszech miar Posąg, uszedszy szczęśliwie Szaleiącego Morza uszkodzeń, nieuszedł od Szaleiących dzisieyszych *Francuskich* Buntowników zadanych Barbarzyńskich ciosów. Kładniemy tu napisane niby *Epitaphium* czyli *Nagrobek* temu obalonemu *Henryka Wielkiego* Posągowi:

Kiedy Morze Szalało, przecie ocalałem;
Gdy *Francuzi* Szaleli, zniszczony zostałem.
Przechodzący, mów patrząc na cios mnie zadany:
Szaleńsze są FRANCUSKIE niż Morskie BAŁWANY.

iey Kolumna rufzyła iuż ku *Montmedy*. Generała *la Fayette*, którego z innemi Officerami *Francuskiemi* w komitywie iego zabranemi, na dniu 25. przywieziono do *Antwerpii*, dwóch Szylwachów ſtrzeże w iego Izbie.

Jeden Porucznik z Ceſars: Reymentu *Zielony Laudon* z pewnym Wydziałem, zabrał 10. *Francuſkich* Statków z Prowiantami.

Z Frankfurtu d. 28. Sierpnia. Ociec S. znowu miał attak Febry.

W *Francuſkim Zamku Bitſch* Garnizonem ſtoiący Reyment *Szwaycarſki Chateau vieux*, do *Szwaycaryi* nazad pomaſzerował.

General *de Haake* Kommendant *Francuſkiego* Obozu przy *Huningen*, y Kommendant ſamey Fortecy *Huningen* Pan *de Sarre*, uiechali do *Bazylei*. Emigracya *Francuſkich* Officerów, y innych Osób znakomitych z *Francyi*, tak ieſt teraz liczna, że na Pograniczu *Niemieckim* częſtokroć umieſzczenia dla ſiebie niemogą znaleść. *Francuſka* Forteca *Thionville* od Ziednoczonych Woyſk ieſt blokowana, a *Pruſacy* ciągną pod *Metz*.

Z Carogrodu d. 1. Sierp: W przeſzłym tygodniu *W. Sułtan* mianował *Tatarſkiego* Xiążęcia *Bachli Ghirai* (który podczas Woyny z *Roſſyą* naywyższym był Szefem y Kommendantem Woyſk *Tatarſkich*) na *Hana Kubańſkiego*. Rezydencya dla niego w *Anapa* była przeznaczona, a Iuryzdykcya iego rozciągnąć ſię miała na cały Kray, między Rzeką *Kubanem y Morzem Czarnym* położony. Dochody przytym znaczne ku utrzymaniu tey Rangi y Doſtoyności iuż mu były obmyślone. Dnia 19. zeſzłego Mieſiąca, rzeczony Xiąże w *Bebeck* nad Kanałem, Imieniem *Wielkiego Sułtana* był od *Wielkiego Wezyra* y całego *Miniſteryum* paradnie na Ucztę zaproszony, gdzie y *Sułtan* ſam *incognito* znaydował ſię. W czaſie Uczty Xiąże ów, przez nieoſtrożność, żwawie nader w ſpoſób nieprzyſtoyny dawał ſię ſłyſzeć przeciwko oſtatniemu Pokoiowi z *Roſſyą* zawartemu, potężnie przymawiaiąc Miniſtrom, którzy do zawarcia tego przyłożyli ſię. Deklamacya ta, ſkończyła ſię na tym ſkutku, że nieſpodzianie cale, złożono go z Godności, y do *Metelino* na wygnanie poſłano.

Wypis z Liſtu z Paryża d. 27. Sierp: Proceſſa Kryminalne, przeciwko odkrytym Osobom Zaprzyſiężonym, śpiesznym idą krokiem. Po Exekwowaniu na śmierć Pana *Connot - Danglemont*, przyſzła koley na Intendenta Dochodów Krolewſkich Pana *Laporte*, który zdawna był iednym z Poufalſzych Króla. Na Jnkwizycyi zapierał ſię on wſzyſtkiego. Ale *Sąd* zadawał mu, że on ſam, pieniądze Dochodów Królewſkich obracał na Penſyonowanie Piſarzów Buntowniczych, na opłacanie Karteluszów rozrzucanych, dążących ku zniſzczeniu Publicznego Kredytu, obaleniu *Konſtytucyi*, y wzmocnieniu Woyny Domowey, y że on Bilety rozdawał ludziom tym, którzy podług własnego ich zeznania, mieli w zamiarze zbroyne kupienia ſię. Zaczym *Sąd* poczytał Pana *Laporte* za wchodzącego do Koniuracyi, y *Prezyduiący* na tym Sądzie, dnia 24. około godziny 1. po południu Wyrok śmierci nań ferował, mówiąc: „ Jeżeli życie twoie było „ dla Oyczyzny niebeśpieczne; tedy przykład twoiey śmierci przynaymniey Oyczyźnie będzie „ użyteczny. „ Nieſzczęśliwy zaręczał twą niewinność, a obróciwſzy ſię potym do Ludu rzekł: *Obywatelele! Oby ta krew, którą przelewać będę wkrotce, uśmierzała niezgody wnętrzne, a zgodę y pokóy przywróciła!* Wieczorem około godziny 6. wyprowadzono go na Plac *Karuzelu*, gdzie w obecności niezliczonego Ludu, z ſtałością wielką wſzedł na Teatr, y ścięty zoſtał. Więziony Król, dowiedziawſzy ſię o śmierci tego Poufałego ſwego, rzewnie płakał, y ledwo ſwóy żal uhamować zdołał. Na dniu 25. wyſzedł także Dekret śmierci na Autora *Gazety Paryſkiey* Pana *Durosoy*, który uſłyſzawszy Wyrok na ſiebie śmierci, podał Sędziom zapieczętowany Liſt; ten zaraz otworzono, y czytano w nim te ſłowa: *Royaliſta taki, iak ia, niemogł umrzeć w inny dzień, tylko w dzień Ludwika.* Pan *Duroſoy* w równym ſpoſobie y z równą umyſłu ſtałością, iak Pan *Laporte*, smiertelny cios wytrzymał, mówiąc przed ſwym ścięciem do Ludu: *Zawsze pisałem za Religią y za Królem; przeto za Religią y za Króla umieram.*

Przy dziſieyſzey Gazecie, rozdaie ſię *Urządzenie JJ. WW. Delegowanych od Nayiaśnieyſzey Konfederacyi Generalney Koronney*, kładące hamulec na wynzdana Wolność Drukowania; przykazuiąc przytym w ſzczególności wſzyſtkim Drukarniom *Warszawſkim*, aby odtąd nieważyły ſię drukować Piſma pod Tytułem: *Pamiętnik Hiſtoryczno - Polityczno - Ekonomiczny*, iako (ſą to wyrazy Urządzenia JJ. WW. Delegowanych) *Chytre y Buntownicze zamykaiącego w ſobie wyrazy.*

Doniesienia z Warszawy Dnia 15. Września Roku 1792.

Z Rezolucyi Sądu Sołtyskiego Kolonii *Szamocin* przy *Białołęce* będącey awizuią się powtórnie lecz tylko Kredytorowie. *Szmelingowscy*, nie zaś Szl: *Wanglerow* Małżonków, na ten sam dzień iak w pierwszym doniesieniu to iest 17. Miesiąca Września Roku tego, aby do Summy, w Urzędzie tamecznym reponowaney Prawa y Pretensye swoie Likwidowali.

Dzieło nowe do druku podane. pod tytułem: *Słownik Narodowy w 5. Językach* wychodzi na Prenumeratę, u JP. Michała *Grölla* K. JKMci, którego Prospekt przy dzisieyszey Gazecie rozdaie się *gratis*.

Jan *Kielecki* służył w *Paszkowicach* u JP. *Popławskiego* w Parafii *Zarnowskiey* za Stangreta, potym ożeniwszy się w *Zarnawic* z Zofią *Respondowską* służył u JP. *Małachowskiego* Woiewodzica, za Hayduka; wzrostu był słusznego, pociągły na twarzy, czarniawy, włosów czarniawych, nosa pociągłego, oka ponurego, rodem powiadał się bydź z *Pruss*; odszedł od żony lat dziewięć; gdzieby się znaydował, czy żyie, czyli też umarł, przez takowy czasu przeciąg, Zona mieszkaiąca w Mieście *Zarnowie* żadney dotąd wiadomości nie ma; Więc taż Zona Zofia *Kielecka* po wyszłych Uniwersałach kilkokrotnie, udaie się do Gazet Kraiowych, wiadomości żądaiąc gdzieby się iey mąż znaydował, a po odebraney wiadomości, donosicielowi nadgrodzić przyrzeka y obowiązuie się. Dan w *Zarnowie*, dnia 25. Kwietnia 1792. Roku. *Zofia Kielecka.*

Pewien Człowiek (przynaymniey iak powiada) znalazł Zegarek; ten mu iest odebrany, y zostaie u JP. *Petersa* Woyta Cyrkułu czwartego; Ktoby takowy zgubił, niech się uda na Ulicę *Ogrodową* y opowie, iaki y co iest przy nim, a dotego przy Swiadkach, oddany mieć będzie.

Z Rezolucyi Kommissyi JKMci w Kamienicy pod Nrem 239. w Rynku Miasta *Krakowa* stoiącey, różne Towary, iako to: Pekiny, Atłasy, Gredytory, Kitayki, Muśliny, materye *Francuskie*, Piki, Trypy, materyiki półiedwabne, płótna, kamizelki, rękawiczki, pończochy, y inne rzeczy, na d. 17. Września y dni następnych, sprzedawane będą więcey daiącemu za gotowe pieniądze.

Donosi się powtornie, iż około *Swiąt Wielkonocnych* roku bieżącego, pod Wsią *Młocinkmi* znaleziono Szpinkę brilantową. Ktoby więc onę zgubił, niech się zgłosi na Ratusz Miasta *Starey Warszawy* do Wachmistrza, y wartość, tudzież formę tey Szpinki opisze, gdzie dalszą odbierze informacyą.

Dnia 1. Września w Roku teraźnieyszym, znaleziony iest koń kasztanowaty, za Rogatkami *Czerniakowskiemi* przez Postyliona *Warszawskiego*; do kogoby należał, ma się udać na *Tłomackie* na Pocztę Konną do Pisarza Posthalteryi JKMci *Warszawskiey*.

P. *Emery* ma wodę na wygubienie pluskwów; trzeba tę wodę zagrzać, y maczać szmatek w teyże wodzie, potym szpary gdzie się pluskwy nayduią smarować; ta woda ich wygubia od pierwszego razu. Mieszka na Ulicy *Krochmalney* w Dworku J. P. *Oliera* pod Nrem 1610. w *Warszawie*.

Sekret robienia Pigułek na wygubienie szczurów y myszy, posiada Pani *Krepsowa* mieszkaiąca w *Warszawie* blisko Nowomieyskiey Bramy prosto w *Krzywe Koło* w Kamienicy *Szubalskich* pod Nrem 172. na drugim Piętrze; Słoik po Zł: 2. Taż Pani *Krepsowa* posiada sekret wywabiania wszelkich plam tak z wełnianych iako iedwabnych y bawełnianych materyi, y sukna, chociażby takowe plamy z mokrzu kociego lub myszego były.

Jeżeliby kto miał Angielską Vis-a-Vis Karytę, to iest na dwie osoby, z siedzeniem iednym na tyle a drugim na przedzie, albo przynaymniey Pudło od takiey Karety, a chciałby ie zbyć za gotowe pieniądze, nadgłosi się w tey mierze do JP. Karola *Heintza* Konsyliarza J. K. Mości na *Senatorskiey* Ulicy w Kamienicy JP. Szambelana *Uruskiego* pod Nrem 477. na drugim Piętrze mieszkaiącego. Zastanie go codzień zrana do pół do osmey, lub o samey dwonastey w południe.

Na Instancyą Ur: Instygatora Miasta *Starey Warszawy* przed Urząd Radziecki Miasta tegoż, pozwani są tak Wierzyciele iako y Sukcessorowie Szl: niegdy Karola *Schultza*, aby z Prawami y Pretensyami do maiątku po nim pozostałego przed rzeczonym Urzędem na dzień 16. Miesiąca Października R. 1792. popisywali się, y one złożyli, a to pod odłądzeniem od takowych Praw y Pretensyi z nakazaniem wiecznego milczenia.

Urządzenie JJ. WW. Delegowanych od Nayiaśnieyszey Konfederacyi Generalney Koronney

Zawsze złość walczy z Cnotą, zawsze zaiadłość nayfrożfze na prawdę rzuca czernidła, podłość albo uprzedzenie temi miotać zwykły, y acz takowe działanie w nieroftropnych tylko umyflach sprawuią fkutki, atoli częftokroć nayproftsze zdołaią zwodzić Serca, y w Publiczności niesmaku wydaią owoce; Wszelkie burzenie ieft zarazą ogolności, y fzkodliwe fzczegulności, przeto doftrzegłfzy zamiarow niezapobiegać, wypada na iedno, co łączyć fię z Falfzerzem do obłąkania niewinnego Ludu. Pismo na Miefiąc Lipiec Roku bieżącego, pod Tytułem *Pamiętnika* wydane, iadem chytrości napełnione, rożnemi podobieńftwami upftrzone, mniey oświeconych wprowadzać może w błąd, miota rożne pocifki na wiernych Oyczyźnie Synów, *Sophiszmatami* oburza przeciw tym, ktorzy Prawdziwey wolności, y fwobod Oyczyftych bronić poftanowili, ktorzy Monarchią znifzczyć a wolną Rzeczpofpolitą odwiecznemi Prawami y krwią Przodkow Nafzych zagrontowaną przywrocić przedfięwzieli. Niech obłąkanie, niech złość y podłość nikczemnych, do Monarchicznego Rządu usposobionych Dufz, nayfrożfze na wiernych Oyczyźnie rzuca potwarze; czyftość Intencyi Sprawy ich, usprawiedliwia nayprzychylnieyfze poftępki; temu tylko krok ich miłym być niemoże, kto niewart Wolności, albo kto na gruzach y ruinie Rzeczypospolitey włafne grontował widoki. Choć takowe Pisma, fame z fiebie warte wzgardy, gdy iednak ogulne dobro Narodu iednością umyflu prowadzone, nay fkorzey zbliżyć może prawdziwe ufzczęśliwienie kochaney Wolney Oyczyzny; Przeto niżey podpisani *Delegowani od Nayiaśnieyszey Konfederacyi Generalney Koronney*, ftosuiąc fię do Punktu *Inftrukcyi* fobie daney, uwiadomiaią, polecaią, y nakazuią *Przełożonym Drukarniow* w Mieście *Warszawie* będących, aby Pism na przeciw Skonfederowaney Rzeczypospolitey Dnia czternaftego Maia Roku 1792. w *Targowicy* zwia-

zaney, oraz Pism Buntowniczych, tudzież obyczayność y moralność zarażaiących, niemniey bezimiennych wszelkich Pism, a tym bardziey Paszkwilow, przeciw komużkolwiek podawanych, iakoteż po Gazetach Fałszywych wiadomości drukować nieważyli się, ale takowe podane, do WW. Marszałkow Koronnych, Policyi beśpieczeństwa Miasta *Warszawy* dostrzegaiących, iako Nayiaśnieyszey Konfederacyi Generalney Koronney przysięgłych, oddawali; Pisma pod Tytułem *Pamiętnik Historyczno Polityczno-Ekonomiczny*, iako chytre y Buntownicze zamykaiącego w sobie wyrazy, odtąd niedrukowali; a to pod karami surowo rozciągnąć się maiącemi, czego dozor WW, Marszałkom Koronnym oddaiemy. Dan w *Warszawie* Dnia 7. Miesiąca Września 1792 Roku.

P. Ożarowski K. W, Delegowany.

Woy: Aug: Swiętosławski Chorąży Krze: Konf: Gener: Koronney Konsyliarz, Delegowany

D. Kamieniecki K. G. K. Delegowany.

Chołoniewski Starosta Dubieniecki, Delegowany